

8. ECONOMISCH STRAFRECHT/DROIT PÉNAL ÉCONOMIQUE

Dirk Libotte¹¹

Wetgeving/Législation

Wetsontwerp tot wijziging van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat betreft de nietigheden, Parl.St. Kamer 2012-13, nr. 53, 0041/006

VOORAFGAANDE TITEL SV.

Nietigheden – Bewijsgaring

TITRE PRÉLIMINAIRE C.I.CR.

Nullités – Collecte de preuves

De Kamer heeft op 10 januari 2013 een wetsontwerp aangenomen dat bepaalt in welke omstandigheden onrechtmatig verkregen bewijselementen nietig moeten worden verklaard en moeten worden uitgesloten als bewijs. Deze problematiek heeft sinds het zogenaamde 'Antigoon-arrest' van het Hof van Cassatie van 14 oktober 2003¹² al bijzonder veel stof doen opwaaien. In dat arrest besliste het Hof van Cassatie dat "de omstandigheid dat een bewijselement op onrechtmatige wijze werd verkregen, in de regel slechts tot gevolg heeft dat de rechter, bij het vormen van zijn overtuiging, dat gegeven rechtstreeks noch onrechtstreeks in aanmerking mag nemen: – hetzij wanneer de naleving van bepaalde vormvoorwaarden voorgeschreven wordt op straffe van nietigheid; – hetzij wanneer de begane onrechtmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast; – hetzij wanneer het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces". Hiermee werd de uitsluiting van onregelmatig verkregen bewijs in veel gevallen een halt toegeroepen. Deze rechtspraak werd nadien in tal van arresten herhaald¹³, en heeft ook zijn intrede gedaan in andere rechtstakken.

De wetgever heeft het nu nodig gevonden de door het Hof van Cassatie gehanteerde principes in een wet te gieten. Het door de Kamer aangenomen ontwerp voegt daartoe een nieuw hoofdstuk 'VII. Nietigheden' toe aan de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering. Het enige artikel van dat hoofdstuk (art. 32 V.T.Sv.) bepaalt dat "tot nietigheid en uitsluiting van een onrechtmatig verkregen bewijselement kan enkel worden besloten indien: – de naleving van de betrokken vormvoorwaar-

den voorgeschreven wordt op straffe van nietigheid, of; – de begane onrechtmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast, of; – het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces". Op het eerste gezicht kunnen bedenkingen worden gemaakt bij de toegevoegde waarde van het incorporeren in wetten van vaststaande cassatierechtspraak. Toch lijkt er minstens één pluspunt te zijn: voor het eerst heeft de strafwetgever een titel 'nietigheden' in het Wetboek van Strafvordering ingelast. Het valt te verhoppen dat dit een aanzet zal zijn voor de wetgever om voortaan aandacht te hebben voor het bepalen van de sanctie indien de door hem in het leven geroepen procedureregels wordt miskend.

Het aangenomen ontwerp werd overgezonden aan de Senaat en wacht daar op verdere behandeling.

9. MEDEDINGINGSRECHT EN GEREGULEERDE SECTOREN/DROIT DE LA CONCURRENCE ET SECTEURS RÉGULÉS

Nathan Cambien¹⁴

Rechtspraak/Jurisprudence

Grondwettelijk Hof 20 december 2012

Tessenderlo Chemie

Zaak: 161/2012

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Algemeen – Afspraken – Restrictieve mededingingspraktijken – Fiscale aftrekbaarheid boetes

INKOMSTENBELASTINGEN

Vennootschappen – Grondslag – Vaststelling netto-inkomen – Geldboete

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Généralités – Ententes – Pratiques restrictives – Déductibilité fiscale amendes

IMPÔTS SUR LES REVENUS

Sociétés – Assiette de l'impôt – Revenu net – Amende

In 2010 legde de Europese Commissie Tessenderlo Chemie een boete op wegens haar betrokkenheid bij afspraken over de prijs van diervoeding. Rekening houdend met de mogelijkheid dat haar gedrag zou worden gesancioneerd, legde Tessenderlo Chemie, in de boekjaren voorafgaand aan de boete, boekhoudkundige voorzieningen aan. De Belgische belastingadministratie beschouwt deze voorzieningen als niet fiscaal aftrekbaar. Tessenderlo Chemie vecht deze beslissing aan voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, die prejudiciële vragen stelt aan het Grondwettelijk Hof over de fis-

¹¹. Advocaat te Brussel.

¹². Cass. 14 oktober 2003, P.03.0762.N, RW 2003-04, 814, concl. M. De Swaef, *T.Strafr.* 2004, 129, concl. M. De Swaef en noot Ph. TRAEEST, *RABG* 2004, 333, noot F. SCHUERMANS.

¹³. Zie o.a. Cass. 23 maart 2004, P.04.0012.N, *RABG* 2004, 1061, noot F. SCHUERMANS; Cass. 16 november 2004, P.04.0644.N, *T.Strafr.* 2005, 285, noot P. DUINSLAEGER en noot R. VERSTRAETEN en S. DE DECKER.

¹⁴. Advocaat Eubelius te Brussel; Medewerker K.U.Leuven.